

**“ОИЛА ВА ХОТИН-ҚИЗЛАР”
ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ
ИНСТИТУТИ**

Н.М.ЭГАМБЕРДИЕВА, Р.А.АТАНИЯЗОВА, Л.И.ИСАКОВА

ОИЛАДА ОЗИҚ-ОВҚАТ ХАВФСИЗЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ – СОҒЛОМ ТУРМУШ АСОСИ

“Mahalla va oila” нашриёти
Тошкент – 2023

УЎК: 641.1:658.562

КБК: 36.99

65.290-80

О - 34

Эгамбердиева Н.М., Атаниязова Р.А., Исакова Л.И.

Оилада озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш – соғлом турмуш асоси [Матн]: илмий-методик қўлланма / Н.М.Эгамбердиева, Р.А.Атаниязова, Л.И.Исакова. – Тошкент: “Mahalla va oila” нашриёти, 2023. – 64-б.

Тақризчилар:

Абдураманов Х.Х. – «Оила ва хотин-қизлар» илмий-тадқиқот институти директорининг ташкилий масалалар бўйича ўринбосари, и.ф.д., профессор.

Тошпулатова Г.А. – ЎзР ССВ СГКК ИТИ Физик омиллар лабораторияси мудири, т.ф.д., к.и.х.

Миршина О.П. – ЎзР ССВнинг Коммунал гигиена масалалари бўйича бош мутахассиси, Ўзбекистон Республикаси Санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги хизмати коммунал гигиена бўлими бошлиғи, т.ф.н.

Мазкур қўлланма Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгашининг Вазирлар Маҳкамаси билан қўшма мажлисининг 6-сон баёни билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикасида оила институтини мустаҳкамлаш ва хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш бўйича давлат сиёсатини 2023 йилда амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар дастури”нинг 88-бандида белгиланган “Оилаларда тўғри овқатланиш ва соғлом турмуш тарзи” номли услубий қўлланма ишлаб чиқиш доирасида тайёрланган бўлиб, унда озиқ-овқат хавфсизлиги ва унинг таркибий қисмларига оид маълумотлар келтирилган.

Шунингдек, илмий-методик қўлланмада мамлакат иқтисодиёти ва агросаноат мажмуасининг ривожланиш даражаси озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашга боғлиқлиги ҳамда аҳолининг соғлиғи учун хавфсиз экологик соф маҳсулотлар билан унинг тўлов қобилиятига мос нархларда ҳамда илмий асосланган истеъмол меъёрлари асосида таъминлаш имкониятининг мавжудлиги долзарб аҳамият касб этиши таъкидлаб ўтилган.

“Оила ва хотин-қизлар” илмий-тадқиқот институти Илмий кенгашининг 2023 йил 22 апрелдаги 2-сон мажлисида муҳокама қилинган ва нашрга тавсия этилган.

ISBN 978-9943-9182-2-1

© “Оила ва хотин-қизлар” илмий-тадқиқот институти, 2023

© “Mahalla va oila” нашриёти, 2023

65. Ramos-Morcillo A.J., Moreno-Martinez F.J., et al. Social Determinants of Health, the Family, and Children's Personal Hygiene: A Comparative Study //Int J Environ Res Public Health. 2019;16(23):4713.
66. Satish Kumar Bp, Lipika Das, Darshan Jc., et al. Importance of understanding the need of personal hygiene: A comprehensive review //International Journal of Research in Pharmacy and Pharmaceutical Sciences. 2020;5(6):56-61.
67. Schanes K., Dobernic K., Güzet B. Food waste matters - A systematic review of household food waste practices and their policy implications //Journal of Cleaner Production. 2018;182: 978-991. DOI: 10.1016/j.jclepro.2018.02.030.
68. Spina, D. Beversluis, A. Irwin et al. Learning from water treatment and hygiene interventions in response to a hepatitis E outbreak in an open setting in Chad //Journal of Water and Health. 2018;16(2):223–232.
69. Tilley E., Ulrich L., Luthi C., Reymond Ph., Schertenleib R., Zurbrugg C. Compendium of Sanitation Systems and Technologies. 2nd Revised Edition. Swiss Federal Institute of Aquatic Science and Technology (Eawag). Dübendorf, Switzerland. 2014;178 p.
70. WHO/FAO/OIE. Technical brief on water, sanitation, hygiene (WASH) and wastewater management to prevent infections and reduce the spread of antimicrobial resistance (AMR). – 2020. – 32 p.
71. Young W.C., Sally Russell, Cheryl A. Robinson, Phani Chintakayala. Sustainable retailing – influencing consumer behaviour on food waste // Business Strategy and the Environment 27 (Part A). March, 2017:15 p. DOI: 10.1002/bse.1966.
72. Yusriani Sapta Dewi, Deni Kurniawan. The influence of personal hygiene and healthy lifestyle on environmental sanitation //International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering (IJITEE). 2019;8(6C2):148-153.

МУНДАРИЖА

Кириш	3
Оилада озиқ-овқат хавфсизлиги	5
Оилада озиқ-овқат хавфсизлигини тавсифловчи халқаро методологик жиҳатлар ва хавфсизликни баҳоловчи кўрсаткичлар тизими	14
Оилада ошхона гигиенаси ва санитариясига риоя қилиш – озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлашнинг асоси.....	20
Оилада озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлаш маданияти.....	30
Озиқ-овқат маҳсулотларини совиткичда сақлашнинг санитар-гигиеник талаблари.....	34
Озиқ-овқат маҳсулотларини совиткичда сақлашнинг асосий қоидалари	36
Технологик ошхона жиҳозлари, анжомлари, идиш-товоқ ва ўрамларга қўйиладиган талаблар.....	37
Оилада озиқ-овқат хавфсизлиги бўйича маҳаллалар рейтингини баҳолаш тизими	39
Хулоса ва таклифлар.....	43
Иловалар	45
Глоссарий.....	56
Фойдаланилган адабиётлар рўйхати.....	57

Н.М.ЭГАМБЕРДИЕВА, Р.А.АТАНИЯЗОВА, Л.И.ИСАКОВА

ОИЛАДА ОЗИҚ-ОВҚАТ ХАВФСИЗЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ – СОҒЛОМ ТУРМУШ АСОСИ

“Mahalla va oila” нашриёти
Тошкент – 2023

Нашр учун масъул: **Б. Мавлонов**
Муҳаррир: **У. Юнусов,
Ў.Номозова**
Бадий муҳаррир: **Ф. Собиров**
Дизайнер-саҳифаловчи: **Л. Абдуллаев**

1940

Нашриёт рўйхат рақами № 1043191. 24.09.2021-й.
Босишга рухсат этилди: 10.05.2023.
“Good Pro” гарнитураси. Қоғоз бичими: 60x84 $\frac{1}{8}$
Нашриёт босма табағи 3,7. Adadi 10 000.
100000, Тошкент шаҳри, Мирзо Улуғбек тумани,
М.Исмоилий кўчаси 1-Г уй.

Китоб бепул тарқатилади.

«Pages print» МЧЖ босмахонасида чоп этилди.
Тошкент, Олмазор туман, Чимбой кўчаси, 8-уй.